L´Empordà, capital d´una república agònica

El castell de Sant Ferran de Figueres acull, a la llum de les espelmes, la darrera sessió de les Corts republicanes

Lluís Companys a la frontera El president Companys, que el 1941 seria afusellat, i el conseller Josep Tarradellas, un dels protagonistes de la Transició a la democràcia el 1977, al seu pas per la frontera del Voló, el 5 de febrer de 1939. Intel·lectuals i polítics fan estada al Mas Perxés, on esgoten els últims dies a la Catalunya republicana.

El president del Govern espanyol intenta animar els republicans afirmant que la caiguda de Barcelona no constitueix un desastre definitiu, però tothom a aquestes alçades ja pensa en com posar un peu a l'altre costat de la ratlla per salvar-se dels franquistes, que escombren de sud a nord i no volen ni sentir parlar de plans de pau

DANIEL BONAVENTURA | GIRONA

La sessió de les Corts de l'1 de febrer se celebra a Figueres en un context de final de guerra i desolació, i només té sentit per intentar insuflar nova moral tot i saber que l'operació militar republicana està fracassada. Cal conservar al màxim les forces, tractar de resistir i preocupar-se de la gent que fuig en desbandada cap a l'exili. Cap d'aquests objectius s'assolirà satisfactòriament. El desastre és total.

El president de la República, Manuel Azaña -a qui el general franquista destinat a Girona Jaime Serrano López considerarà anys més tard "el resentimiento y la cobardía unidos"-, no assisteix a la sessió, duta a terme sota la presidència de Juan Negrín, cap del Govern espanyol. Azaña ha proposat fa 4 dies -el 28 de gener-, un pla per aturar primer la guerra i pactar després la pau amb l'enemic a canvi que els vençuts siguin tractats en condicions de pietat i humanitat. Però Negrín, a aquestes alçades, encara crida a resistir: "La caída de Barcelona no constituye un desastre definitivo (...) Hay que parar al enemigo en el territorio catalán".

Un abisme separa els dos dirigents espanyols. Azaña, que ja s'ha traslladat de Peralada a la Vajol per tenir més a mà la salvació, està indignat perquè Negrín no l'informa de res i el margina. Negrín també té un pla i no s'assembla gens al d'Azaña. De fet, sense dir res, s'ha reunit amb diplomàtics francesos, britànics i nord-americans amb la idea de pactar primer i, si hi ha acord, aturar després les hostilitats. En cas contrari, la guerra continuarà fins a la fi.

Aquests plans de pau no transcendeixen a l'última sessió de les Corts, celebrada al soterrani del castell, un indret inhòspit que tant ha fet de presó com de cavallerisses. Una decoració d'estores, espelmes i l'escut de la

República intenta aportar la nota càlida a una nit freda. La majoria dels assistents no es treu ni l'abric.

Uns quilòmetres cap al sud, les tropes de Franco avancen sense entrebancs i ja s'endinsen a les comarques de la Selva i Osona. No estan per plans de pau, siguin els d'Azaña o els de Negrín. A la tarda d'aquest dimecres 1 de febrer ocupen les localitats de Breda i Hostalric. Al matí han arribat a Tordera i a Fogars de Tordera. L'aviació feixista bombardeja l'aeròdrom de Vilajuïga i l'estació ferroviària de Girona. El comunicat oficial parla de més de 1.600 persones fetes presoneres i abundant "material y armamento" de l'enemic recollits, mentre a Barcelona es continuen descobrint "importantes depósitos de armas, municiones y material, de elevadíssimo valor".

La notícia del dia és: "¡¡Vich vuelve a ser de España!!". "La conquista de la ciudad de Vich es un nuevo golpe fundamental en la serie de victorias que el Ejército de Franco viene consiguiendo desde la línea del Ebro", diu La Vanguardia Española. "¿Hasta cuando? ¿Hasta cuando el Gobierno Negrín ha de seguir llevando a la muerte y sumiendo en la miseria a millares de hombres, seguro, como lo està, de que la guerra se halla irremediablemente perdida?", es pregunta retòricament el diari barceloní.

La premsa oficial fa propaganda del retorn a la normalitat i dels progressos que ja experimenta Barcelona només de ser sotmesa al nou règim, com per art de màgia:

"El mejoramiento de la ciudad de Barcelona fué ayer notorio", diu el rotatiu barceloní d'aquest primer de febrer, font de referència sobre a aquelles dates. La premsa gironina ha desaparegut. El diari republicà L'Autonomista de ?Girona ha tret el seu darrer número el 25 de gener, i el nou diari feixista El Pirineo no sortirà fins al 17 d'abril.

La crònica de La Vanguardia Española d'avui fa 75 anys: "El aspecto de la calle va tomando un perfil y un color nacionales. Los magníficos carteles de 'Auxilio Social' y de 'Falange Española Tradicionalista y de las Jons', están sustituyendo en las paredes a la inmunda propaganda roja que ha enturbiado durante tantos meses la ciudad y la conciencia de sus habitantes".

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/comarques/2014/02/01/lemporda-capital-duna-republica-agonica/654439.html?utm_source=rss